

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Декан юридичного
 факультету
 Банах С.В.

«   » _____ 2019 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Перший проректор
 Шинкарик М.І.

«   » _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

**з дисципліни «Технології соціально-психологічної роботи»
 ступінь вищої освіти – другий (магістерський)
 галузь знань – 23 «Соціальна робота»
 спеціальність – 231 «Соціальна робота»
 освітньо-професійна програма – соціальна робота
 освітньо-наукова програма – соціальна робота і соціальна
 політика
 галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки
 спеціальність - 053 Психологія
 освітньо-професійна програма – психологія**

кафедра психології та соціальної роботи

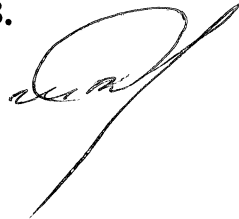
Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екз. (сем.)
Денна	1	1	30	15	5	4	96	150	–	1

30.08.2019р.

Тернопіль – ТНЕУ
 2019

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки магістра галузі знань **23 Соціальна робота** спеціальності **231 Соціальна робота**, галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки**, спеціальності **053 Психологія** затвердженої Вченою радою ТНЕУ (протокол №10 від 26 червня 2019 року).

Робочу програму склав доцент кафедри психології та соціальної роботи, к.пед.н. **Шафранський В.В.**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальної роботи, протокол № 1 від «27» серпня 2019 р.

**Завідувач кафедри,
д.психол.н., професор**

Фурман А.В.

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності соціальна робота, протокол № 1 від «27» серпня 2019 р.

**Керівник групи
забезпечення спеціальності
д.психол.н., професор**

Шандрук С.К.

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності психологія, протокол № 1 від «27» серпня 2019 р.

**Керівник групи
забезпечення спеціальності
д.психол.н., професор**

Фурман А.В.

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РОБОТИ»

Опис дисципліни «Технології соціально-психологічної роботи»

Дисципліна «Технології соціально- психологічної роботи»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань - 23 Соціальна робота	Статус дисципліни – обов'язкова Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 4	спеціальність – 231 Соціальна робота	Рік підготовки Денна – 1 Семестр: Денна – 1
Кількість змістових модулів – 3	Ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: Денна – 30 Практичні заняття: Денна – 15
Загальна кількість годин: денна – 150		Самостійна робота: Денна – 100 Індивідуальна робота – 5
Тижневих годин: Денна форма навчання – 10 з них аудиторних – 4		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання дисципліни «Технології соціально-психологічної роботи».

Формування ефективної соціальної політики України сьогодні повинно здійснюватися на основі технологізації соціальних процесів і за рахунок максимально ефективного використання соціальних ресурсів. Соціальні технології розглядаються як сукупність способів професійного впливу на соціальний об'єкт з метою його покращення, забезпечення оптимізації функціонування при можливому тиражуванні даної системи впливу.

На сучасному етапі розвитку суспільства соціальна робота розглядається як інтегрований, універсальний вид діяльності, спрямований на задоволення соціально гарантованих та особистісних інтересів і потреб людей, перш за все незахищених верств населення. Зважаючи на актуальність та необхідність застосування соціальних технологій у соціальній роботі, як однієї з особливо важливих складових професійної діяльності соціального працівника, розроблено модульний курс «Технології соціально-психологічної роботи».

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Метою дисципліни «Технології соціально-психологічної роботи» є надання студентам необхідних знань з основ результативного і раціонального цілеспрямованого соціального впливу на особистість, застосування технологізації як способу оптимізації соціально орієнтованого результату для

досягнення успіху соціальної роботи та забезпечення ефективності реалізації завдань соціального захисту населення.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- навчити теоретичним основам соціальних технологій, а саме: загальним технологіям соціальної роботи, міждисциплінарним технологіям у соціальній роботі, надати типову технологію соціальної роботи;

- сформуувати навички визначення соціальних проблем можливих клієнтів, розвинути вміння застосовувати на практиці конкретні технології соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю, людьми похилого віку тощо.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

1. *Теоретико-аналітичні компетенції*: базові уявлення про філософські, психолого-соціологічні та педагогічні основи зарубіжної соціальної роботи, теорій, технологій та моделі соціальної роботи з різними групами населення.

2. *Техніко-технологічні компетенції*: знання і вміння використовувати методи соціальної діагностики і профілактики, навички організаційної та реабілітаційної роботи з різними категоріями населення, методики та форми роботи з вразливими групами клієнтів.

3. *Компетенції соціальної толерантності*: засвоєння методів роботи з різними категоріями клієнтів, спрямованих на розвиток соціальної толерантності, взаєморозуміння, забезпечення допомоги, мінімізації шкоди від негативних проявів поведінки як для самих груп, так і для суспільства в цілому.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Дана дисципліна тісно базується на курсах «Соціальна робота з різними групами клієнтів», «Соціальна психологія», «Вікова та педагогічна психологія», «Технології соціальної роботи».

Методологічною основою курсу є системно-діяльнісний підхід доповнений процесуальним, ситуативним, функціональним, поведінковим підходами. Реалізація одного провідного та ряду допоміжних підходів дозволяє більш раціонально на практиці застосовувати знання про розвиток особистості фахівця в майбутній діяльності соціального працівника.

Особлива увага приділяється наявним фаховим знанням студентів та існуючому досвіду роботи. Актуалізація вже здобутих знань суспільно-економічного характеру, вміння використовувати академічну підготовку в змодельованих професійних ситуаціях, що відображає спроможність студентів ідентифікувати себе як фахівця з професійною моделлю соціального працівника, сприятиме більш ефективному формуванню практичних професійних навичок майбутнього фахівця соціальної сфери. Програма курсу, її лекційні та практичні заняття побудовані з урахуванням цієї вимоги.

2.5. Результати навчання.

Після вивчення курсу студент повинен показати наступні результати навчання:

- на основі загальних і спеціальних технологій планувати роботу з індивідуальним випадком користувача соціальних послуг, обирати

відповідно до його проблем, потреб і ресурсів методи і форми організації соціальної роботи;

- досліджувати проблеми клієнта, формулювання гіпотези щодо їх причин, узгоджувати з клієнтом мету. Завдання і зміст спільної роботи;
- планувати роботу з певною соціальною проблемою і клієнтом, розробляти соціальний проект;
- уміти взаємодіяти з державними і громадськими установами, засобами масової комунікації з питань соціальної роботи.

3. Програма навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи технології соціальної роботи.

Тема 1. Теоретико-методологічні основи соціально-психологічних технологій

Технологізація соціальних процесів. Етапи соціальних технологій.

Специфіка соціальних технологій у соціальній роботі. Технологічні компоненти технологізації соціальної роботи. Суть технологій соціальної роботи. Класифікація технологій в соціальній роботі. Основні завдання Функції технологій соціальної роботи.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10.

Тема 2. Соціально-психологічна діагностика в технологіях соціальної роботи.

Суть і характеристика соціальної діагностики. Види соціальної діагностики. Діагностичні методи в соціальній роботі. Етапи та особливості технологій діагностики.

Література: 1 - 10.

Тема 3. Технологія соціально-психологічної експертизи.

Поняття соціальної експертизи. Організаційні моделі соціальної експертизи. Етапи роботи експертів при використанні різних моделей експертизи.

Література: 3, 5, 6, 8, 11, 12.

Тема 4. Технології проектування в соціальній роботі

Соціальне проектування як конструювання соціальної дійсності. Етапи соціального проектування. Методи і методики соціального проектування.

Література: 1 – 5, 8, 9.

Тема 5. Технології соціально-психологічного передбачення

Технології соціального прогнозування. Етапи соціального прогнозування. Методи соціального прогнозування. Види технологій соціального прогнозування. Технології моделювання у соціальній роботі. Види моделей. Цілі моделювання. Вимоги до моделювання у соціальній роботі. Принципи розробки моделей.

Література: 1 - 5.

Тема 6. Технології соціально-психологічної профілактики

Суть соціальної профілактики. Технології профілактики. Рівні та напрямки соціальної профілактики. Структура соціальної профілактики. Методи профілактичної роботи. Методи профілактичної інтервенції.

Література: 1 - 5.

Тема 7. Технології соціально-психологічної адаптації, реабілітації, корекції та терапії

Технології реабілітації. Основні форми реабілітаційної соціальної роботи. Технології терапії. Суть соціальної адаптації, дезадаптації та переадаптації. Технології адаптації. Соціально-побутова адаптація. Економічна адаптація. Комунікативна адаптація. Регулятивна адаптація. Самореалізація.

Література: 1 - 5.

Змістовий модуль 2. Сфери призначення і застосування соціально-психологічних технологій

Тема 8. Технології соціально-психологічного обслуговування населення

Система соціального обслуговування населення. Напрямки, завдання і зміст соціальних технологій в діяльності управління праці та соціальної політики на рівні Міністерства, обласних і районних держадміністрацій. Технології діяльності територіальних центрів соціального обслуговування. Технології соціального захисту населення. Суть категорії “соціальний захист”. Методи і технології соціального захисту населення. Технології соціального захисту та підтримки безробітних.

Література: 1 - 5.

Тема 9. Технології посередництва і консультування

Технологічні підходи посередницької діяльності. Технологія посередництва в конфліктних ситуаціях. Процедури вирішення конфліктів. Суть технологій консультування. Типи і види консультування. Процедури підтримки. Модифікуючі процедури. Психологічне, психосоціальне і соціальне консультування.

Література: 4 - 6.

Тема 10. Технології соціальної роботи в системі охорони здоров'я

Правові гарантії на охорону здоров'я. Соціальні технології в системі охорони здоров'я в європейських країнах та США. Технології медико-соціальної роботи в Україні. Пріоритетні напрямки соціальної роботи в системі охорони здоров'я в Україні.

Література: 1 - 5.

Тема 11. Соціально-педагогічні технології в соціальній роботі

Соціально-педагогічна компетентність спеціаліста з соціальної роботи. Соціально-педагогічна технологія. Педагогічні методи і технології в соціальній

роботі. Особливості соціально-педагогічної роботи соціального працівника. Модель соціальної служби в загальноосвітніх закладах. Основні принципи діяльності соціальних служб в освітніх закладах. Соціально-педагогічний модуль при школі. Технології соціально-педагогічної освіти у ВНЗ. Технології роботи студентської соціальної служби.

Література: 1 - 5.

Тема 12. Технології партнерства соціальних служб та благодійних і громадських організацій

Механізм соціальних взаємовідносини держави і некомерційних організацій. Державне соціальне спонсорство. Стимулювання соціальної активності. Благодійництво і меценатство. Технології роботи благодійного фонду «Інститут раннього втручання». Технології надання послуг.

Література: 1 - 4.

Змістовий модуль 3. Конкретні технології соціальної роботи

Тема 13. Технології соціально-психологічної роботи з сім'єю

Соціально-правовий захист сім'ї. Суть проблем сучасної сім'ї.

Технології роботи з сім'єю. Напрями соціальної роботи з сім'ями. Соціальна робота з молодю сім'єю. Соціальна робота з прийомною сім'єю. Рівні технологій роботи з неблагополучною у сім'єю.

Література: 1 - 9.

Тема 14. Технології соціально-психологічної роботи з жінками

Жінка і соціально-культурне середовище. Психологічні і гендерні дослідження. Правовий аспект соціального захисту жінок. Напрямки соціального захисту жінок. Програма запобігання торгівлі жінками. Діяльність державних і недержавних організацій та установ із соціальної роботи з жінками.

Література: 3 - 6.

Тема 15. Технології соціально-психологічної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками

Проблема дезадаптації дітей та підлітків в сучасному суспільстві. Технології соціальної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками. Соціальна реабілітація дітей з девіантною поведінкою. Особливості соціальної роботи з неповнолітніми, які повертаються з місць позбавлення волі. Технології соціальної роботи в напрямку протидії вживанню наркогенних засобів. Принципи підбору психокорекційних методик та методів. Технології роботи з «дітьми вулиці». Технології соціальної роботи з обдарованими дітьми. Характеристика творчої обдарованості дитини. Типологія обдарованості. Особливості творчої обдарованості та її проблеми у дитини. Технології соціальної роботи з обдарованими дітьми та їх батьками.

Література: 6 – 8.

Тема 16. Технологія соціально-психологічної роботи з людьми похилого віку

Соціальна робота з людьми літнього і старого віку. Методи і прийоми роботи з людьми літнього і старого віку. Технології роботи з людьми літнього і старого віку. Правовий захист престарілих людей. Територіальні центри обслуговування пенсіонерів та самотніх непрацездатних громадян.

Література: 1 - 5.

Тема 17. Технології соціально-психологічної роботи з інвалідами

Міжнародні аспекти правового захисту інвалідів. Міжнародні концепції встановлення інвалідності. Сучасні стратегії забезпечення рівних можливостей для інвалідів. Правові основи соціального захисту інвалідів в Україні. Соціальний захист дітей-інвалідів. Соціальний захист інвалідів усіх вікових груп. Державне управління системою соціального захисту інвалідів. Установи соціального обслуговування інвалідів. Недержавні організації та установи інвалідів (НДО). Соціальні технології освіти і працевлаштування інвалідів.

Література: 1 - 5.

Тема 18. Технології соціально-психологічної роботи у сфері зайнятості

Функції державної служби зайнятості. Напрями роботи і види послуг Державної служби зайнятості. Державний фонд сприяння зайнятості населення. Технології соціальної роботи із працевлаштування у службах зайнятості: організація оплачуваних робіт, перепідготовка незайнятих громадян, працевлаштування молоді.

Література: 1 - 20.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Технології соціально-психологічної роботи»

(денна форма навчання)

	Кількість годин				
	Лекції	Прак-тичні заняття	Самостій-на робота	Індиві-дуальна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи технології соціальної роботи					
Тема 1. Теоретико-методологічні основи соціальних технологій	1	0,5	5		
Тема 2. Соціальна діагностика в технологіях соціальної роботи	2	1	5	1	
Тема 3. Технологія соціально-психологічної експертизи	2	1	5		
Тема 4. Технології проектування в соціально-психологічній роботі	2	1	5		
Тема 5. Технології соціально-психологічного передбачення	2	1	5		тестування
Тема 6. Технології соціально-психологічної профілактики	2	1	5		
Тема 7. Технології соціально-	2	1	5	1	

психологічної адаптації, реабілітації, корекції та терапії					
Змістовий модуль 2. Сфери призначення і застосування соціально-психологічних технологій					
Тема 8. Технології соціально-психологічного обслуговування населення	1	1	5		
Тема 9. Технології посередництва і консультування	2	1	5	1	
Тема 10. Технології соціально-психологічної роботи в системі охорони здоров'я	2	1	5		
Тема 11. Соціально-педагогічні технології в соціальній роботі	2	1	5		
Тема 12. Технології партнерства соціальних служб та благодійних і громадських організацій	2	1	5		
Змістовий модуль 3. Конкретні технології соціальної роботи					
Тема 13. Технології соціально-психологічної роботи з сім'єю	1	0,5	6	1	
Тема 14. Технології соціально-психологічної роботи з жінками	1	0,5	6		
Тема 15. Технології соціально-психологічної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками	2	0,5	6	1	
Тема 16. Технологія соціально-психологічної роботи з людьми похилого віку	1	0,5	6		
Тема 17. Технології соціально-психологічної роботи з інвалідами	1	0,5	6		
Тема 18. Технології соціально-психологічної роботи у сфері зайнятості	2	1	6		
РКР					2
КПЗ					2
Разом	30	15	96	5	

5. Тематика практичних (семінарських або лабораторних) занять

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи технології соціальної роботи Практичне заняття № 1

Тема: Робота з понятійним апаратом дисципліни «Технології соціально-психологічної роботи»

Мета: Сформувати у студентів розуміння основних наукових понять і вміння здійснювати аналіз зв'язків між ними на основі побудови структурно-логічної схеми; розвивати у студентів навички наукового мислення на основі глибокого аналізу і якісного засвоєння наукових понять дисципліни „Технології соціальної роботи”; активізувати навчально-пізнавальну діяльність студентів; надавати процесу навчання творчого характеру.

Питання для обговорення:

1. Аналіз сутності понять «технологія», «соціальна технологія», «технологія соціальної роботи»
2. Взаємозв'язок між основними поняттями дисципліни „Технології соціальної роботи” у структурно-логічній схемі.

Завдання:

1. Скласти таблицю класифікації соціальних технологій і визначити в ній місце технологіям соціальної роботи
- Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10.

Практичне заняття № 2

Тема: Роль соціально-психологічної діагностики в технологіях соціальної роботи

Мета: Сформувати у студентів уміння здійснювати діагностику в ході використання технологій соціальної роботи

Питання для обговорення:

1. Суть і характеристика соціальної діагностики.
2. Види соціальної діагностики.
3. Діагностичні методи в соціальній роботі.
4. Етапи та особливості технологій діагностики.

Завдання: Скласти план проведення діагностики

Література: 1 - 10.

Тема: Практичне заняття № 3

Тема: Технологія соціально-психологічної експертизи

Мета: Сформувати у студентів уміння проводити експертну оцінку у ході застосування соціальних технологій

Питання для обговорення:

1. Поняття соціальної експертизи.
2. Організаційні моделі соціальної експертизи.
3. Етапи роботи експертів при використанні різних моделей експертизи.

Завдання: Розробити план проведення соціальної експертизи

Література: 3, 5, 6, 8, 11, 12.

Практичне заняття № 4

Тема: Технології проектування в соціальній роботі

Мета: Сформувати у студентів уміння здійснювати проектування впровадження соціальних технологій у професійну діяльність соціального працівника

Питання для обговорення:

1. Соціальне проектування як конструювання соціальної дійсності.
2. Етапи соціального проектування.

3. Методи і методики соціального проектування.

Завдання: Розробити проект будь-якої технології соціальної роботи (на вибір студента)

Література: 1 – 5, 8, 9.

Практичне заняття № 5

Тема: Технології соціально-психологічного передбачення

Мета: Сформувати у студентів уміння визначати етапи і розробляти моделі соціального прогнозування

Питання для обговорення:

1. Технології соціального прогнозування.
2. Етапи соціального прогнозування.
3. Методи соціального прогнозування.
4. Види технологій соціального прогнозування.

Завдання: Розробити модель прогнозування будь-якого соціального процесу

Література: 1 - 5.

Практичне заняття № 6

Тема: Технології соціально-психологічної профілактики

Мета: Визначити сутність і технології соціальної профілактики

Питання для обговорення:

1. Суть соціальної профілактики.
2. Технології профілактики.
3. Рівні та напрямки соціальної профілактики.
4. Структура соціальної профілактики.
5. Методи профілактичної роботи.

Завдання: Скласти план проведення профілактичної роботи з окремими групами населення

Література: 1 - 5.

Практичне заняття № 7

Тема: Технології соціально-психологічної адаптації, реабілітації, корекції та терапії

Мета: Визначити основні форми реабілітаційної роботи

Питання для обговорення:

1. Технології реабілітації.
2. Основні форми реабілітаційної соціальної роботи.
3. Суть соціальної адаптації, дезадаптації та переадаптації.

Завдання: Розробити план роботи із проведення реабілітаційної роботи

Література: 1 - 5.

Змістовий модуль 2. Сфери призначення і застосування соціально-психологічних технологій

Практичне заняття № 8

Тема: Технології соціально-психологічного обслуговування населення

Мета: Визначити напрямки, завдання і зміст соціальних технологій в діяльності управління праці та соціальної політики на рівні Міністерства, обласних і районних держадміністрацій і технології діяльності територіальних центрів соціального обслуговування.

Питання для обговорення:

1. Система соціального обслуговування населення.
2. Технології соціального захисту населення.
3. Методи і технології соціального захисту населення.
4. Технології соціального захисту та підтримки безробітних.

Завдання: Розробити схему соціального обслуговування населення

Література: 1 - 5.

Практичне заняття № 9

Тема: Технології посередництва і консультування

Мета: Визначити суть, типи і види технологій консультування.

Питання для обговорення:

1. Технологічні підходи посередницької діяльності.
2. Технологія посередництва в конфліктних ситуаціях.
3. Психологічне, психосоціальне і соціальне консультування.

Завдання: Розробити і виконати тренінгові вправи вирішення конфлікту

Література: 4 - 6.

Практичне заняття № 10

Тема: Технології соціально-психологічної роботи в системі охорони здоров'я

Мета: Визначити пріоритетні напрямки соціальної роботи в системі охорони здоров'я в Україні

Питання для обговорення:

1. Правові гарантії на охорону здоров'я.
2. Соціальні технології в системі охорони здоров'я в європейських країнах та США.
3. Технології медико-соціальної роботи в Україні.

Завдання: Скласти схему технології медико-соціальної роботи в Україні.

Література: 1 - 5.

Практичне заняття № 11

Тема: Соціально-педагогічні технології в соціальній роботі

Мета: Визначити особливості соціально-педагогічної роботи соціального працівника

Питання для обговорення:

1. Соціально-педагогічна компетентність спеціаліста з соціальної роботи.
2. Соціально-педагогічна технологія.
3. Педагогічні методи і технології в соціальній роботі.
4. Основні принципи діяльності соціальних служб в освітніх закладах.

Завдання: Модель технології роботи студентської соціальної служби

Література: 1 - 5.

Практичне заняття № 12

Тема: Технології партнерства соціальних служб та благодійних і громадських організацій

Мета: Визначити сутність технології партнерства соціальних служб та благодійних і громадських організацій

Питання для обговорення:

1. Механізм соціальних взаємовідносини держави і некомерційних організацій.
2. Державне соціальне спонсорство.
3. Благодійництво і меценатство.
4. Технології роботи благодійного фонду «Інститут раннього втручання».
5. Технології надання послуг.

Завдання: Розробити пропозиції для реалізації технології надання послуг
Література: 1 - 4.

Змістовий модуль 3. Конкретні технології соціальної роботи

Практичне заняття № 13

Тема: Технології соціально-психологічної роботи з сім'єю

Мета: Визначити напрями соціальної роботи з сім'ями

Питання для обговорення:

1. Соціально-правовий захист сім'ї.
2. Суть проблем сучасної сім'ї.
3. Технології роботи з сім'єю. Соціальна робота з молодістю сім'єю.
4. Рівні технологій роботи з неблагополучною у сім'єю.

Завдання: Розробити план роботи з неблагополучною сім'єю
Література: 1 - 9.

Практичне заняття № 14

Тема: Технології соціально-психологічної роботи з жінками

Мета: Визначити напрямки соціального захисту жінок

Питання для обговорення:

1. Жінка і соціально-культурне середовище.
2. Правовий аспект соціального захисту жінок.
3. Програма запобігання торгівлі жінками.

Завдання: Структурувати діяльність державних і недержавних організацій та установ із соціальної роботи з жінками.

Література: 3 - 6.

Практичне заняття № 15

Тема: Технології соціально-психологічної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками

Мета: Визначити особливості соціальної роботи з різними категоріями дітей

Питання для обговорення:

1. Проблема дезадаптації дітей та підлітків в сучасному суспільстві.
2. Технології соціальної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками.

3. Соціальна реабілітація дітей з девіантною поведінкою.
4. Особливості соціальної роботи з неповнолітніми, які повертаються з місць позбавлення волі.
5. Технології соціальної роботи в напрямку протидії вживанню наркогенних засобів.

Завдання: Визначити принципи підбору психокорекційних методик та методів.

Література: 6 - 8.

Практичне заняття № 16

Тема: Технологія соціально-психологічної роботи з людьми похилого віку

Мета: Визначити технології роботи з людьми літнього і старого віку.

Питання для обговорення:

1. Соціальна робота з людьми літнього і старого віку.
2. Методи і прийоми роботи з людьми літнього і старого віку.
3. Правовий захист престарілих людей.
4. Територіальні центри обслуговування пенсіонерів та самотніх непрацездатних громадян.

Завдання: Розробити план впровадження технології соціальної роботи з людьми похилого віку

Література: 1 - 5.

Практичне заняття № 17

Тема: Технології соціально-психологічної роботи з інвалідами

Мета: Визначити сучасні стратегії забезпечення рівних можливостей для інвалідів.

Питання для обговорення:

1. Міжнародні аспекти правового захисту інвалідів.
2. Правові основи соціального захисту інвалідів в Україні.
3. Соціальний захист дітей-інвалідів.
4. Соціальний захист інвалідів усіх вікових груп. Державне управління системою соціального захисту інвалідів. Недержавні організації та установи інвалідів (НДО). Соціальні технології освіти і працевлаштування інвалідів.

Завдання: Скласти схему взаємозв'язків між установами соціального обслуговування інвалідів.

Література: 1 - 5.

Практичне заняття № 18

Тема: Технології соціально-психологічної роботи у сфері зайнятості

Мета: Визначити напрями роботи, види послуг і функції державної служби зайнятості.

Питання для обговорення:

1. Державний фонд сприяння зайнятості населення.
2. Технології соціальної роботи із працевлаштування у службах зайнятості: організація оплачуваних робіт, перепідготовка незайнятих громадян, працевлаштування молоді.

Завдання: Розробити схему технології соціальної роботи із працевлаштування у службах зайнятості

Література: 1 - 20.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) виконується студентом у формі «Портфоліо», що складається із структурно-логічних схем, які відображають сутність теоретичних основ технологій соціальної роботи, зміст і методи соціальної роботи з різними групами клієнтів, у різних сферах призначення та застосування соціальних технологій.

Структурно-логічні схеми необхідно розробити самостійно з кожної теми до практичного заняття. Для цього опрацьовується:

- теоретичний лекційний матеріал;
- наукові літературні джерела, навчальні посібники з соціальної роботи та публікації з проблем релізації технологій соціальної роботи таких авторів, як: В. Андрущенко, Н. Бондаренко, І. Грига, І. Зверева, І. Зайнишев, Н. Кабаченко, А.Капська, І. Козубовська, В. Курбатов, М. Лукашевич, І. Мигович, П. Павленко, А. Панова, В. Поліщук, Т. Семигіна, С. Тетерский, Л. Тюття, Е. Холостова, В. Шахрай та ін.);

- публікації у наукових журналах «Психологія і суспільство», «Соціальна політика і соціальна робота», «Соціальна робота в Україні: теорія і практика» «Науковий вісник Ужгородського нац. ун-ту : Серія «Педагогіка. Соціальна робота»;

- довідково-енциклопедична література.

Оформлення структурно-логічної схеми здійснюється за допомогою комп'ютера на аркуші А4, доповнюється пояснювальним текстом (0,5-1 стор.) і посиланням на використані літературні джерела.

Варіанти КПЗ з дисципліни «Технології соціально-психологічної роботи»:

1. Характеристика технологічних процесів.
2. Роль технологізації у соціальній роботі.
3. Філософські підходи до технологій соціальної роботи.
4. Основи технологічного підходу до соціально-педагогічної діяльності.
5. Психолого-педагогічна корекція і терапія як технологія соціальної діяльності.
6. Соціальний педагог – майстер соціально-педагогічних технологій.
7. Причини успіху та переваги групової форми психологічної терапії.
8. Основні вимоги до організації та проведення занять з групової психотерапії.
9. Форми співпраці соціального педагога, вчителя, лікаря-нарколога, представників правоохоронних органів щодо діагностики адиктивної поведінки молоді.
10. Інновації у соціальній діяльності.
11. Специфіка використання гри в умовах вуличної соціальної роботи.
12. Основні напрямки допомоги соціального працівника сім'ї, яка має дитину з особливими потребами.
13. Соціально-педагогічна технологія: поняття та особливості.
14. Сімейна психотерапія в системі діяльності соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

15. Зміст структурної та функціональної характеристики соціальної допомоги.
16. Особливості роботи соціального працівника з асоціальними та конфліктними сім'ями.
17. Соціальна допомога жінкам і дітям, які постраждали від насильства.
18. Професійні функції соціального працівника при соціальному супроводі прийомної сім'ї.
19. Проблеми конфліктів та нестабільності сучасної сім'ї.
20. Психологічне та соціально-педагогічне обґрунтування технік сімейної терапії.
21. Поведінкові техніки сімейної терапії.
22. Основні напрями роботи волонтерів.
23. Характеристики організацій, що беруть участь у волонтерському русі.
24. Форми виховної роботи, що характерні для діяльності дитячо-молодіжних громадських організацій.
25. Форми роботи, спрямовані на допомогу молоді щодо працевлаштування.
26. Зміст інноваційних форм роботи з питань працевлаштування.
27. Форми освітньо-дозвіллевої роботи соціального працівника у різних вікових групах за допомогою засобів театрального мистецтва.
28. Спілкування в процесі соціальної роботи з клієнтом.
29. Підготувати повідомлення про різні моделі системи соціального супроводу клієнтів.
30. Використання елементів молодіжної субкультури у вуличній соціальній роботі.

7. Самостійна робота

№ п/п	Тематика	К-сть годин
1.	Теоретико-методологічні основи соціальних технологій	5
2.	Соціально-психологічна діагностика в технологіях соціальної роботи	5
3.	Технологія соціально-психологічної експертизи	5
4.	Технології проектування в соціально-психологічній роботі	5
5.	Технології соціально-психологічного передбачення	5
6.	Технології соціально-психологічної профілактики	5
7.	Технології соціально-психологічної адаптації, реабілітації, корекції та терапії	5
8.	Технології соціально-психологічного обслуговування населення	5
9.	Технології посередництва і консультування	5
10.	Технології соціально-психологічної роботи в системі охорони здоров'я	5
11.	Соціально-педагогічні технології в соціальній роботі	5
12.	Технології партнерства соціальних служб та благодійних і громадських організацій	5
13.	Технології соціально-психологічної роботи з сім'єю	6
14.	Технології соціально-психологічної роботи з жінками	6
15.	Технології соціально-психологічної роботи з дезадаптованими	6

	дітьми і підлітками	
16.	Технологія соціально-психологічної роботи з людьми похилого віку	6
17.	Технології соціально-психологічної роботи з інвалідами	6
18.	Технології соціально-психологічної роботи у сфері зайнятості	6
Разом:		96

8. Тренінг з дисципліни

Тренінг на тему: Профілактична робота з дітьми з девіантною поведінкою.

Завдання:

1. Розкрити поняття «девіантна поведінка».
2. Проаналізувати можливі причини виникнення «девіантної поведінки».
3. Проаналізувати найпоширеніші помилки при роботі з дітьми з девіантною поведінкою.
4. Ознайомити з інтерактивними методами та прийомами профілактичної роботи.

Структура тренінгового заняття.

Тренінгове заняття складається із трьох частин: вступної, основної та заключної.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Технології соціально-психологічної роботи» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне тестування та опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- оцінювання виконання КПЗ;
- ректорська контрольна робота;
- підсумковий екзамен;
- інше.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Соціальна робота з різними групами клієнтів» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Для екзамену

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПЗ, враховуючи поточне опитування)	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20%	20%	20%	40%
7 тиждень	15 тиждень	16 тиждень	–

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант лекцій	1-18
2.	КПЗ (робочий зошит)	1-18

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Взаимосвязь социальной работы и социальной политики / Под ред. Ш. Рамон // Пер. с англ. / Под ред. Б. 10. Шапиро. - М., 1997. - 256 с.
2. Введення в соціальну роботу: Навч. посібник. - К.; 2001. - С. 95-120.
3. Законодавство України про соціальний захист населення. - К.; 2000,- 224 с.
4. Гомьен Д., Харрис Д., Зваак Л. Европейская конвенция о правах человека и Европейская социальная хартия: право и практика. - М., 1998,- 600 с.
5. Динамика ценностей в социальной работе / Под ред. Стивена Шардлоу. - Амстердам-Киев, 1996. - 206 с.
6. Иванов В.Н. Социальные технологии в современном мире. – М., 1996. - 372 с.
7. Кельман М. С, Мурашин О. Г. Загальна теорія права (з схемами, кросвордами, тестами): Підручник. - К., 2002, - С. 353 с.
8. Лукашевич М. П., Мигович І.І., Пінчук І. М. Соціальна робота, в Україні: теоретико-методичні засади: Навч. посібник - К.; 2001. - С. 54-58.
9. Матвієнко В.Я. Соціальні технології. – К.: Українські пропілеї, 2001. – 446 с.
10. Основы социальной работы/ Отв. ред. П. Д. Павленок. - 2-е изд. - М.; 2001. - С. 8-9.
11. Попов С. Г. Социальный менеджмент: Учеб. пособие - М.; 2000. - С. 18-19,38-41.
12. Ритцер Дж. Современные социологические теории. 5-е изд. - СПб., 2002.-688 с.
13. Сидоров В.М. Вступ до соціальної робота. Ч.І: Анотація категоріального апарату. - Донецьк, 1997.
14. Социальная работа / Под общей ред. проф. В. И. Курбатова.- Ростов н/Д.; 2000. - С. 93-99.
15. Социальная работа: теория и практика: Учеб. пособие / Отв. ред. Е. И. Холостова, А. С. Сорвина.- М.; 2001. - С. 30-34.
16. Социальные технологии / Отв. ред. В.Н.Иванов. – М., 1995. – 446 с.
17. Співак В. М, Гопанчук В. С. Законодавство України про шлюб і сім'ю.- К. - 238 с.
18. Справочное пособие по социальной работе / Под ред. А. М. Панова, Е. И. Холостовой. - М.; 1997. - СИ.
19. Сурмин Ю.П., Туленков Н.В. Методология и методы социологических исследований: Учеб. пособие. – К., 2000. – 195 с.
20. Теория и методика социальной работы: Краткий курс / Под. ред. В. И. Жукова.- М.; 1994.- С. 61-79.
21. Теория социальной работы: Учебник / Под ред. Е. И. Холостовой. -М; 1998.- С. 43-53.
22. Технологии социальной работы: Учебник / Под общ. Ред. Е.И.Холостовой. – М., 2002. – 286 с.

- 23.Технология социальной работы: Учебное пособие для ст. высш. учебн. завед. / Под ред. И.Г.Зайнышева. – М., 2000. – 214 с.
- 24.Тюптя Л.Т., Иванова І.Б. Соціальна робота: теорія і практика: Навч. Посіб. – 2-ге вид. – К.: Знання, 2008. – 547 с.
- 25.Ушинский К. Д. Собрание сочинений. - М., 1960. - Т.8.
- 26.Фирсов М. В., Шапиро Б. 10. Психология социальной работы: Учеб. пособие. - М.; 2002. - С. 76-83.
- 27.Шахрай В.М. Технології соціальної роботи: Навчальний посібник. – К., 2006. – 464 с.
- 28.Энциклопедический социологический словарь. (На русском, английском, немецком, французском и чешском языках). / Под ред. Г. В. Осипова. - М., 2000. - 488 с.
- 29.Якуба О. О. Соціологія: Навчальний посібник для студентів. - Харків:, 1996.-192 с.
- Додаткові:
30. Клос Л. Медико-соціальні аспекти підготовки соціальних працівників у закладах професійної освіти // Педагогіка і психологія проф. освіти. - 2004. - № 2. - С.144 - 152.
31. Кравченко О., Нагорний Ю. Гуманізація та гармонізація людських взаєностосунків - основа підготовки соціальних педагогів // Соц. робота в Україні: теорія і практика. - 2003. - № 2. - С.166 - 169.
32. Левин Р. Основные исторические вехи формирования здорового образа жизни // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. - 2003. - № 4. - С.21 - 24.
33. Литовченко О. Соціалізація особистості в європейському контексті: (Соціальна робота з дітьми та молоддю) // Шлях освіти. - 2001. - 4. - С.22 - 25.
34. Лукашов С. Спеціалізовані соціальні служби підтримки сім'ї // Соц. робота в Україні: теорія і практика. - 2003. - № 2. - С.115 - 130.
35. Мацкевич Ю.Р. Підготовка соціальних педагогів до роботи з людьми похилого віку: визначення проблеми // Наукові записки Ніжинського держ. пед. ун-ту ім. М. Гоголя. Сер. Психолого-педагогічні науки. - 2001. - № 2. - С.37 - 41.
36. Могилка О. Формування політичної культури як засіб соціалізації студентської молоді // Соц. робота в Україні: теорія і практика. - 2003. - № 2. - С.169 - 172.
37. Моргун О. Ресоціалізація жінок, котрі відбувають покарання в місцях позбавлення волі // Соц.політика і соц. робота. - 2002. - №2. - С.115-120.
38. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проєктів. - Держ. центр соц. служб для молоді, Держ. ін-т пробл. сім'ї та молоді. - К., 2002. - 122с.
39. Нормативно-правове забезпечення діяльності центрів соціальних служб для молоді / [Упоряд.: Толстоухова С. В. та ін.]; Держ. центр соц. служб для молоді Держ. ком. України у справах сім'ї та молоді. - К., 2003-. Ч.1: Організаційна діяльність. Робота з кадрами та державна служба. Фінансово-господарська діяльність. - 2003. – 761 с.: табл.
40. Овсянкіна Л. Соціально-педагогічний підхід до аналізу моральної самоактуалізації сучасної молоді // Педагогіка і психологія проф. освіти. - 2004. - № 2. - С.121 - 131.

41. Омельченко О. Воєнний синдром: Дедалі більше українців стають фаталістами // День. - 2003. - № 59, 2 квіт. - С.1.
42. Панасюк М. Специфіка соціальної роботи в місцях позбавлення волі // Соц.політика і соц. робота. - 2002. - №2. - С.44-63.
43. Папієв М. Від соціального забезпечення - до самореалізації // Соц. робота в Україні: теорія і практика. - 2003. - № 3. - С.5 - 13.
44. Побірченко Н.С. Сутність соціальної роботи з сім'єю // Пед. вісн. - 2003. - № 4. - С. 5 - 7.
45. Попович Г. М. Інституалізація соціальної роботи в Україні. - Ужгород: МПП "Гражда", 2003. - 181, [1] с.
46. Попович Г. Соціальна робота і міждисциплінарне співробітництво // Соц.політика і соц. робота. - 2001. - № 1. - С.47 - 52.
47. Романова Н. Проблема соціалізації студентів у вищому навчальному